

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrieri neratificate nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
 Se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la administrațiunea
SIRIURII DE ANUNȚURI:
 în Viena: în M. Duker Nachf.,
 Nr. Angenfeld & Emmerich Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 penik Nachf., Anson Oppelk.
 în Budapesta la A. V. Gold-
 burger, Ekstein Bernat, Imán
 Leopold (VII Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 de garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicării mai dese după tarife
 și învoială. — **RECLAME** pe
 pagina 3-a o seziă 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” ieșe în de-care:
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 24 cor., pe șese luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr-ii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șese
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr-ii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se prenumeră la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajul
 I.: Pe un an 20 cor., pe șese
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dăruț în casă: Pe un an
 24 cor., pe șese luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 pliar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 216.

Brașov. Sâmbătă 30 Septembrie (13 Octombrie).

1906.

NOU ABONAMENT

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Octombrie st. v. 1906

se deschide nou abonament, la care invităm
 pe toți amicii și sprijinitorii foșiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
 corone, pe șese luni 12 corone, pe trei luni
 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un
 an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei
 luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
 prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Wekerle are cuvântul.

Astăzi ministrul-președinte We-
 kerle va prezenta în dietă bugetul
 pentru anul viitor. Se așteaptă cu
 mult interes declarațiunile ce le va
 face șeful cabinetului în expozeul său.
 Guvernul coaliției a ajuns la punctul
 când trebuie să-și dea pe față o parte
 din cărțile sale și să arate cel puțin
 în conturi generale, care este direc-
 ționea politicii sale înăuntrul și față
 cu Austria și ce fel de reforme pre-
 gătește pentru a-și întări poziția în
 sinul majorității și în deosebi a par-
 tidului independent.

Intre aceste reforme va fi și aceea
 despre care se dice că de mult o plă-
 nuește contele Apponyi pe terenul
 instrucțiunii publice. Se vorbește că
 i s'au pus la dispoziție sume mari în
 scopul de a împlini o dorință, ba un
 ideal vechi al Maghiarilor: străfor-
 marea tuturor școalelor în școale de

stat, adică în școale cu limba de pre-
 dare maghiară.

Putem fi curioși să vedem cum
 își gândește Apponyi rezolvarea ace-
 stei probleme, pentru care scim că s'a
 și făcut în adevăr până acuma nni
 pași pregătitori.

Va veni și Francisc Kossuth cu
 proiectele lui pentru realizarea inde-
 pendentei economice a Ungariei, vrând
 ca aceasta să abia legături nemijlo-
 cite cu piețele lumii pentru desfacerea
 produselor sale agrare.

Până acuma am vorbit tot de
 ceea ce guvernul nu e ținut a face
 imediat. El vestește cu zgomot ace-
 stele planuri și reforme pentru a mai
 abate atențiunea masselor populați-
 une maghiare, cari au devenit nerăb-
 dătoare vădând că de atâta vreme
 de când a intrat Kossuth în guvern
 nu se mai petrece și nu se mai
 schimbă nimic ce ar justifica cre-
 dința că în adevăr a sosit era inde-
 pendistă. Despre ceea ce e dator gu-
 vernul a duce la sfârșit, împlininduși
 angajamentele ce a fost silit să le ia
 față cu coroana când i-s'a dat pute-
 rea, tac cu toții cât numai se poate,
 cum face bolnavul resignat, care știe
 că trebuie să ia leacurile amare pre-
 scrise.

Multe concurează în aceste mo-
 mente. Deoparte acele îndatoriri cari
 fac să se urce bugetul pe anul vii-
 tor în mod însemnat, de altă parte
 apropiata intrunire a delegațiunilor,
 în cari iarăși vor trebui votate alte
 milioane.

Și în asemeni circumstanțe fal-
 nicii independiști, cari vor forma ma-
 joritatea delegațiunii ungare să n'abă
 nici acum alta misiune decât a in-
 cuviința creditele, ce se cer, și a vota
 încredere miniștrilor de externe și de
 războiu?

Odată i-a succes lui Wekerle a-i
 îndemna pe independiștii din delega-

țiune să se supună cerințelor opor-
 tunității. Acuma însă nu mai are cu-
 ragiul, se vede, să încerce o a doua
 mulcomire. S'a hotărât. Vârtejul am-
 bițiunilor și preocupățiunilor indepen-
 diste va trebui să-și aibă victima sa.
 Contele Goluchowsky, care tot-deauna
 a făcut pe voie Ungurilor și n'a avut
 nici-odată curagiul de a se opune pla-
 nurilor, lor va fi această victimă. In-
 dependiștii și 48-iștii trebuie să vadă,
 că totuși nu-i așa cum se pare și că
 ei sunt o putere mare în aceasta
 monarhie. De aceea Wekerle nu-i
 mai poate garanta nici un minut lui
 Goluchowski, că-l va putea apăra de
 atacurile vehemente ce-l așteaptă și în
 viitoarea delegațiune ungare și Golu-
 chowski va avea să aleagă una din două:
 sau a se retrage încă înainte de in-
 trunirea delegațiunilor, sau a risca să
 cadă cu rușine, denegându-i delega-
 ționea ungare increderea. Numai o
 putere este, care ar putea să-l țină
 pe Goluchowski, în mânia delegați-
 unei ungare, dar Goluchowski nici nu
 îndrăznește a se gândi la o astfel de
 eventualitate în împrejurările actuale,
 de aceea, cum se asigură, el preferă
 mai bine a se retrage, după doi-spre-
 zece ani de activitate în fruntea ofi-
 ciului de externe, fără de nici un
 șgomot, ca maurul, care și-a făcut
 datoria, de cum va în adevăr și-a fă-
 cut'o!

La scirea că Goluchowski se duce,
 koșuțiștii vor jubila, că au avut o is-
 bândă așa de mare și vor vota mili-
 oanele, ce li le va cere guvernul pro-
 vocându-se la oportunitate și dura
 necesitate.

Conferența partidului naționalist. Ce-
 tim în »P. L.«: Partidul naționalităților a
 ținut Mercuri seara o conferență, în care
 partidul a discutat afaceri administrative
 și referitoare la organizația clubului. S'a
 decis a se închiria un nou club, care se

va inaugura săptămâna viitoare. În confe-
 rența prezidată de d. Dr. T. Mihali a avut
 loc o viuă discuțiune cu privire la viitoa-
 rea atitudine a partidului, dar un con-
 ciuz decisiv nu s'a adus, căci partidul își
 face dependentă atitudinea de acțiunea gu-
 vernului.

Programul camerei ungare. Azi, Vi-
 neri camera ungare va ține o ședință, după
 care se vor suspenda ședințele pe timp de
 o săptămână, în care timp comisiunile vor
 desbata diferitele proiecte ce vor veni la
 ordinea zilei. Săptămâna viitoare se va în-
 cepe *desbaterea bugetară*, cu care oca-
 ziune miniștrii vor face enunțațiuni cu
 privire la programul lor. La începutul săp-
 tămânei se vor ține numai ședințe formale
 iar discuțiunea bugetară se va începe
 numai cătră sfârșitul săptămânei.

Conziliu de miniștri. Joi, în 11 Oc-
 tombrie la orele 3 p. m. s'a ținut în pala-
 tul ministrului președinte din Budapesta
 un conziliu de miniștri, la care au parti-
 cipat toți membrii guvernului. În acest
 conziliu ministrul-președinte *Wekerle* a re-
 ferat despre călătoria sa la Viena și con-
 ferințele ce le-a avut cu ministrul preșe-
 dinte austriac, baronul *Beck*. Tot în acest
 conziliu s'a stabilit textul proiectului de
 lege referitor la repatrierea resp. rehabili-
 tarea lui Rakoczi și soții săi morți în
 exil.

**Svonul despre demisiunea lui Golu-
 chowski** nu se mai ia dela ordinea zilei.
 După cum se anunță din Budapesta, mini-
 strul de externe are de gând să-și prezente
 Monarhului demisia încă înainte de con-
 vocarea delegațiunilor. Cauza acestei demi-
 siuni, se zice că ar fi amenințările opozi-
 ționei (care opoziție?) de a porni în delega-
 ționi o campanie contra lui Goluchowski.
 Ministrul președinte *Wekerle* a făcut în-
 cercări desperate de a calma pe adversa-
 rii lui Goluchowski, dar fără succes.

Știința și cugetarea omenească.

— Umare.

Apărătorii acestui principiu cred că
 fără războaie ar fi prea multă lume pe
 planeta noastră; însă logica lor este în
 așa fel făcută, încât și bat capul în acelaș
 timp cum să combată epidemiile, tuber-
 culoza, frigurile tifoide, cari în cele din
 urmă i-ar duce la aceeași țintă. Se con-
 sacră ceasuri, zile, luni pentru a scăpa pe
 un om dela moarte, și în acelaș timp se
 omcară două-zeci de mii în sunet de tobe
 și surle. Nu, zău, locuitorul unei lumi su-
 perioare de care am vorbit mai sus nu
 și-ar crede urechilor dacă li-s'ar povesti o
 stare suflătoare pretinsă cugetătoare a
 omenirii noastre.

Și luați seamă, domnilor, că nimenea
 nu este vinovat. Totul merge de minune.
 Dela răsbelul Troiei, care s'a declarat pen-
 tru a pune mâna pe o femeie necredin-
 cioasă, sabia lui Marte varsă sângele a
 patru zeci de milioane de suflete pe secol
 de jur împrejurul globului nostru. Aceasta
 însemnează opt-spre-zece milioane de metri

cubi de sânge omenesc risipit — fluvii
 incomparabil. Pentru a ajunge la acest
 rezultat măreț toate națiunile neputând
 să iasă la socoteală cu mijloacele lor nor-
 male, fac neconștient la împrumuturi. Da-
 toria publică a diferitelor națiuni ale ome-
 nirii întregi se ridică astăzi la o sută
 cinci-zeci de miliarde, »pe cari omenirea
 și le datorează ei însăși. Nici o problemă
 de astronomie nu poate ajunge la această
 putere, și nici un observator nu se poate
 asemăna cu o cameră de deputați.

Încă-odată, totul merge de minune,
 căci fără Roma și fără organizația sa mi-
 litară, România nu ar exista.

Așa e planeta noastră, și nu avem
 ce să-i facem, sau așa de puțin, încât am
 fi istoviți dacă ne-am închipui ceva mai bun.

Așa este ea făcută omenirea noastră
 fiind-că mănâncă, fiind-că e carnivoră, fiind
 că mesele noastre sunt încărcate de bu-
 căți de cadavre pe cari le mistue stoma-
 curile noastre, pentru-că trebuie să omoare
 spre a trăi, și pentru-că fie-care din noi
 ar vedea îngrămădită înaintea lui într'o
 piramidă cantitatea de costițe, biftecuri,
 miei, oi, viței, boi și pasări, pești, moluși
 pe cari le-a înghițit în viața lui... această
 privilegiu singură ar umplea-o de oroare.

Pe planeta noastră, anticamera sofrageriei
 celei mai elegante este abatoriu.

Nu găsiți, oare, domnilor și doam-
 nelor că o asemenea specie, abia doară, că
 este eșită din originile sale zoologice, și
 nu se poate ridica decât încet încet la
 simțămintele de bunătate și de dreptate?

Dreptul celui mai tare domnește și
 va domni încă mult timp. Bruta domnește.

Rațiunea, logica, sunt lucrurile cele
 mai rare pe planeta noastră. Pretutindeni
 lipsă de logică. Astfel s. e. ne găsim acum
 în luna Septembrie, adică a 7-a lună a
 anului. Nu e așa! Septembrie este luna a
 9-a, Octombrie luna 10-a, Noembrie a 11-a
 și Decembrie a 12-a.

În calendar de almini, totul ar fi
 de refăcut, dacă am vrea să fim logici.
 D-v. sunteți în întârziere cu 13 zile asupra
 naturii, lucru care nu se poate scuza cu
 nimic. Sărbătoarea anului nou s'a așezat
 în anotimpul cel mai neplăcut, în loc de
 a se lua equinoctiul de primăvară, pe care
 ni-l oferă natura etc.

Cu toate acestea domnilor, congrese
 intelectuale ca cele de aci ne dovedesc
 că mintea, dreptatea, ar putea în viitor,
 să ocupe un loc mai întins sub soare.

Nu mai suntem azi în epoca caver-

nelor, a uneltelor de piatră cioplită a *rhi-
 nocerului tychvrianus a ursului Speleus*.

Avem artiști, avem literați, avem
 poeți. România nu este cea din urmă care
 merge pe calea înflorită a cugetării; idea-
 lul nu este el oare așezat chiar pe tronul
 ei, și nobilii săi Suverani nu reprezintă ei
 oare gradul cel mai înalt al cultului artei
 și al aspirațiunilor cele mai înalte ale cu-
 getării?

Ei bine! domnilor, cărei protecțiuni
 omenirea datorește ea, de a putut să se
 desfacă puțin câte puțin din legăturile
 groase ale materiei, de a putea să se bu-
 cure de priveliștea frumosului, a căuta
 adevărul, a practica binele?

Toate acestea ea le datorează științei.

Fără învățații cari au muncit, com-
 bătut, suferit, am fi și astăzi în stare de
 sălbătăcie.

Privirile noastre nu pot întâlni nici
 un lucru, fără ca să fim conduși a da tri-
 butul nostru de recunoștință muncii
 științifice.

Vedeți aceste ferestre închise prin
 geamuri. E lucru banal; ba nici decum
 d-lor. Aceste gnamuri simple sunt o mi-
 nune, dinaintea căreia ar trebui să înge-
 nunche recunoștința noastră. Să ne adu-

Scrisoare din București.

— 27 Septembrie v.

În ședința de ieri a congresului științelor sociale, Domnul Mihail Mora, redactor la ziarul »Acțiunea Conservatoare« a ținut o interesantă conferință, tractând despre subiectul »Presă și rolul ei în societate.

Conferențiarul arată mai întâi rolul însemnat, pe care-l joacă presa în marile chestiuni sociale și politice dela ordinea zilei, așa că cu drept cuvânt este numită și a patra putere în stat. Mulți bărbați politici și artiști își datoresc popularitatea ziaristilor.

D. Mora se ocupă apoi în mod amănunțit cu două chestiuni principale și anume: 1) Este bună libertatea presei? și 2) Trebuie să se ceară ziaristilor titluri sau nu?

La prima întrebare d-sa răspunde afirmativ dovedind cele susținute prin exemple și diferite citațiuni. Grație presei, zice d-sa, se înlătură o mulțime de violențe și de crime, și se exercită un control asupra diferitelor ramuri ale administrației.

Venind la a doua chestiune, zice că nu este de nici un folos a se cere ziaristilor diplome.

D-sa descrie apoi în colorii vii activitatea extraordinară pe care o desvoință ziaristii de profesiune, cari în schimb nu sunt răsplătiți, după cum se cuvine, în ceea ce privește partea materială, cât despre beneficiul moral, zice că gloria unui articol nu durează mai mult ca 24 ore!

Gazetele exercită o influență binefăcătoare căci popularizează cunoștințele literare, igienice și științifice în general. Ele au însă și părți rele când publică romane sensaționale, cari îmbolnăvesc fantazia cetitorilor.

Conferențiarul declară că nu înțelege părerile împăratului Wilhelm asupra ziaristilor, care cere ca aceștia să aibă diplome.

Amintește spirituala și dreapta observație a unui ziarist francez: — Dar ca să te faci împărat, ce titluri se cer?

D. Mora arată apoi prin exemple rolul binefăcător, pe care l-a avut și-l are presa prin intervenția ei desinteresată în favoarea năpăstuiților de soartă. Câte familii nenorocite n'a scăpat presa prin liste de subscripție, dela o peire sigură.

D. Mora termină interesanta sa conferință, aducând elogii M. S. Regelui Carol, care a lăsat presei sub glorioasa sa domnie, cea mai desăvârșită libertate.

Publicul numeros, între care am remarcat multe doamne și d-șoare, a răs-

plătit cu vii aplause conferința tinărului ziarist.

Un ziar din capitală află, că în localitatea Eridje-Vardar din Macedonia s'a găsit un manuscris vechiu din 1646. Acest document este traducerea cunoscutei cărți a lui Toma de Kempis: *De imitatione Christi*; traducerea s'a făcut după cum se spune, în introducere de către Daniil Christoforovici, pentru fiul lui Oreste Năsturel, logofătul Voivodului Munteniei Matei Basarab. În Macedonia manuscrisul a ajuns probabil prin patriarhul din Adrianopol, care prin veacurile XV, XVI și XVII avea jurisdicțiunea și asupra bisericii din Valahia. Se poate însă ca acest manuscris să fi ajuns în Macedonia prin vremea din mănăstirile de pe Sf. Munte, cari erau în relațiuni strânse cu Voevozii Valahiei.

— În ultimul moment aflu că M. S. Regele a contramandat manevrele regale, cari au început pe terenul dintre Ploești și Mizil, din cauza timpului rău și frigid. Prin acele părți plouă mereu. Temperatura a scăzut în mod simțitor. Între stațiunile Vintileanca și Mizil a căzut zăpadă. Se crede, că Suveranul va trece la Ploești în revistă trupele, cari a doua zi vor fi desconcentrate. C.

ȘTIRILE ZILEI.

— 29 Septembrie v.

Panamale silvice. Față cu abuzurile ne mai pomenite ale firmei Groedel săvârșite față cu populația din comitatele săcuiești s'a început o mișcare intensivă. În ultima adunare municipală a comitatului Ciuc s'a hotărât în unanimitate a se cere dela camera ungară trimiterea unei *comisiuni parlamentare*, care să cerceteze cu deamănuntul toate mizeriile populației, *ancheta ministerială*, ce s'a ordonat, fiind considerată ca nesuficientă spre acest scop.

Ziarul »*A Nap*« cere, ca comisiunea parlamentară să-și îndrepte atențiunea pe lângă cercetarea manipulațiilor criminale ale exploatarelor și asupra relelor produse de rigoarea legii silvice. Amendele enorme au ruinat populația săcuiească. Din cele 532.210 suflete, câte sunt în cele 4 comitate săcuiești, nu mai puțin de 428.640 persoane au fost amendate pentru contravențiunile silvice. Cei ce n'au avut de unde plăti, au fost băgați la închisoare. Cele 4 comitate săcuiești au plătit dela înființarea legii silvice cu totul peste 12 milioane amendele.

»Aici se începe ruina Săcuilor. Poporul stors de stat, se vinde celui dintâi cămătar, ce-i oferă bani. Legea rea îi forțază pe Săcui — în brațele lui Groedel...»

Dar oare numai cele 4 comitate săcuiești sufer pe urma legii silvice și a exploatarelor la Groedel?...

† **Dr. Iacob Major.** Cetim în »Drapelul«: De toți iubitul medic al orașului Lugoj, Dr. Iacob Major, și-a dat obștescul sfârșit. Deplâns este nu numai de familia și rudenile sale, nu numai de corpul ofițierilor orașenești, nu numai de colegii săi medici, nu numai de societatea românească din Lugoj, care a pierdut în el pe unul din cei mai vrednici fruntași, ci de întreaga societate din Lugoj lără deosebire de poziție socială, neam și confesiune. Osemintele neuitatului defunct, trecut prea de vreme la viața de veci, au fost erii sfinite conform ritului bisericesc român gr. cat. și apoi transportate cu trenul la Comloșul-mare, unde au fost azi depuse spre eternă odihnă în cripta familiară. La ceremonie solemnă a sfințirii osemintelor a oficiat P. S. Sa episcopul Lugosului Dr. Vasile Hossu, asistat de canonicii Densușianu, Boroș și Nestor, secretarul episcopului Dr. Fireza, parohul Țucu și diaconul Giurgiu. Cântările funebre le-a executat corul bisericesc rom. gr. cat. din loc. După terminarea actului funebru convoiul s'a pus în mișcare spre gară. În frunte era reuniunea română de cântări sub conducerea presidentului Dr. G. Dobrin, apoi corul bisericesc rom. gr. cat., P. S. Sa episcopul Dr. Vasile Hossu cu pomenita asistență, pe urmă carul mortuar cu pompul sicrii, pe care erau depuse numeroase cununii. Sicriul a fost petrecut de jalnica familie, de P. S. Sa episcopul Dr. Demetriu Radu dela Oradea-mare, nepotul defunctului; de d-l Iacob Radu, vicar în Hatog; de numeroasele rudenii ale defunctului; de ofițerii orașului Lugoj, de medicii din Lugoj, etc. și de public în număr extraordinar de mare. La gară s'a oficiat încă o scurtă rugăciune și s'au rostit ecteniile prescrise, iar Reuniunea română de cântări a cântat frumoasa cântare jalnică »Adusu-mi-am aminte« de Porumbescu-Vidu. Sicriul a fost așezat într-un vagon spre a fi transportat la Comloș. Din incidentul jalnic al repozării primăria, casina română și Reuniunea funebrelă română din Lugoj au arborat steag negru.

Destăinuire sensațională cu privire la boala Sultanului. Din Paris se anunță, că boala Sultanului a fost provocată în urma unui atentat săvârșit asupra suveranului otoman de către o damă din harem, care a descărcat un revolver asupra stăpânului său, răbindu-l grav în regiunea rinichilor.

Kulturkampful francez. Până acuma guvernul francez n'a isbutit a înjgheba decât 8 asociațiuni culturale conform legii separațiunii. Despre formarea câtorva din aceste asociațiuni avem detalieri interesante în ziarul »Figaro«, pe cari permittându-ne spațiul, le vom reproduce ca curiozitate.

Îmbunătățirea lefurilor. Din izvor oficial se anunță, că în ministerul justiției r.u. s'a terminat elaborarea ordinului referitor la suplimentele de leafă și că aceste suplimente au fost și mandatate pentru personalul de mai multe mii aplicat în resortul justiției.

Drama din Interlaken. »Über Land und Meer« publică portretul tinerei ruseice, care nu de mult a împușcat în In-

terlaken pe rentierul Müller din Paris, asemănându-l cu fostul ministru rusesc *Durnovo*. Tatiana Leontiew — așa se numește Rusoaica — s'a născut la 1884 în Varșovia și ea — unica fiică a generalului rus Leontiew. Familia Leontiew a fost în legături de înrudire apropiată cu Romanovii și în secolul XVIII-a a jucat un rol la curtea rusească. Tatiana Leontiew a venit în 1889 la Lausanne, unde a frecventat gimnaziul de fete. La 1900 intră în contact cu refugiații ruși din Lausanne și Geneva. Fiind singură în penzionat, tatăl său fu înștiințat despre contactul fetei cu revoluționarii și acesta trimise pe soția sa la Lausanne. Aici mama și fata aveau relațiuni cu familiile cele mai distinse. În anul școlar 1903/4 Tatiana a fost înmatriculată la facultatea de medicină din Lausanne. Apoi mama și fata se mutară la Geneva, unde Tatiana a frecventat mai departe. De aici ele s'au întors la Petersburg. În Martie 1905 Tatiana a trimis unor revoluționari amici la hotelul Bristol din Petersburg un cutăr cu bombe și un catalog al revoluționarilor ruși din Elveția. Mai târziu făcându-se perchiție în locuința Leontiew, s'au găsit într-un coșuleț de cusut explozibile și Tatiana a fost atunci arestată la un coafor în preajma de a se duce la un bal de curte. Ea a fost transportată la fortăreața Petru-Paul. Un frate al tătâne-său a mijlocit transportarea ei într'un institut de nebuni, alții prieteni apoi au intervenit, o au liberat-o, după ce judecătorii au declarat-o irresponsabilă. Totodată a fost exilată. După toate probabilitățile Tatiana se află într-o stare patologică. După arestare, se lăsă de bună voie să fie fotografiată și măsurată după sistemul Bertillon. La toate întrebările zicea însă, că va răspunde în fața juraților. Procesul se va ține în fața curții cu jurații în Thun.

Obiectele uitate în trenul Brașov-Treiscaune, umbrele, pălării, pardesiuri etc. se vor vinde în sensul regulamentului prin licitație publică în ziua de 16 Octombrie orele 9 $\frac{1}{2}$, la stația de pe promenadă.

Din dieta ungară.

(Ședința dela 10 Octombrie.)

În această ședință s'au făcut două interpelațiuni, una a d-lui *Szemerere Miklos* cu privire la abuzurile presei, iar cealaltă a d-lui Dr. *Alexandru Vaida* cu privire la chestia feministă. Cu gândul de a reveni la prima interpelație, lăsăm să urmeze aici, motivarea și interpelația d-lui

Dr. Al. Vaida: On cameră! Nu am de gând să iau cuvântul de astă-dată în calitate de deputat naționalist, ci am cerut cuvântul în calitate de deputat al țării. (*Sgomol.*)

Președintele: Fac atent pe d. deputat că în această sală în altă calitate de cât în calitatea de deputat al țării nici nu poate lua cuvântul. (*Aprobări și aplause.*)

Dr. Al. Vaida: Vreau să fac o interpelație — bine să fiu înțeles — care nu

cem aminte că ele sunt nisip topit, care a devenit transparent. A trebuit să se creeze această admirabilă substanță, mulțumită căreia putem să locuim, iarna și vara în locuințe adăpostite de intemperii, de vânt, de ploaie, de zăpadă, de ceață, frig, închiși bine, fără a fi lipsiți de lumina zilei și de vederea lucrurilor exterioare. Adăpostiți astfel putem să trăim liniștiți, să lucrăm să mâncăm, să dormim; lucrătorul poate să-și vadă de meserie, inginerul să-și tragă planurile, industriașul să-și prepare combinațiunile sale, muzicantul să-și scrie simfoniile, artistul să picteze sau să sculpteze, poetul, scriitorul istoriograful să aștearnă sub ochii noștri pilde nobile, cugetări sublime sau să-și ia sborul în descrieri, cari să încante, să farmece, să mângâie, să instruiască mii de cetitori. Acest geam de asemenea este microscopul care ne-a permis să pătrundem misterele micului infinit, și este telescopul care ne transportă și ne pune față în față cu imensitățile nesfârșite ale splendorilor cerești. Nu pot să privesc o bucată de sticlă, fără a fi adânc mișcat, deoarece o găsesc mai presus, decât înălțimea cerului mai presus, decât toate tunurile și decât toate bombele, plaga și rușinea omenirii.

Iată și un chibrit. Un nimic; ce lu-

cră neînsemnat! A aprinde focul ori când vrei, — ce poate să fie mai simplu! În fapt nici nu ne mai gândim la aceasta. Eu am cunoscut însă timpul, în copilăria mea, când acest lucru era încă imposibil. Dacă vrei să ai foc, trebuia să-l păstrezi bine acoperit de cenușă; și pentru a-l duce de la un loc la altul, pentru a aprinde o lumânare, am văzut pe bunică-mea cum se muncea să sufle într'un cărbune viu ascuns în cenușă, spre a da foc unei făclii lungi de paie muțată în praf de pucioasă. Afară nu aveai de cât cremene și iască. Nu erau încă descoperite însușirile fosforului freat. Căminul era casa, era familia, era totul. Candela din templu trebuia întreținută în veci arzândă, nu trebuia stinsă nici odată; iar istoria n'a uitat slujba impusă sub pedeapsă de moarte fecioarelor Vestei în templurile Romei. Astăzi nu mai sunt vestale: în locul lor avem chibriturile, iar fecioarele secolului al două-zecilea pot să lase să se stingă toate focurile; ele sunt sigure de a le putea reaprinde printr'un simplu gest.

Ei bine, domnilor, nu este încă așa de depărtat timpul când s'au inventat chibriturile. Am cunoscut pe unul din acești inventatori, Sauriex, elev al colegiului din Dole în 1831 și camarad al lui Jules

Grevy, viitorul președinte al Republicei franceze. Acesta din urmă a făcut să i-se dea un debit de tutun. Acesta fu mi se pare unica sa răsplată. Cei lalti doi inventatori, Kammerer din Württemberg, în 1832, și Tronig, din Ungaria în 1833, au murit în mizerie.

Toate invențiunile ar putea să ne inspire aceeași admirațiune. Neconținut ne slujim de produsele muncii științifice fără măcar să le dăm atențiune și adesea chiar cu cea mai neagră ingratiitudine, dacă vom judeca după unele convorbiri din societate.

Câte o dată știința se ia în bătae de joc de către unii călători în convorbirile ce țin, așezați cu tablet într'un cupeu molatec al unui tren accelerat. Se pare că nu știu, acești bravi critici că, dacă nu era știința, ei n'ar putea să călătorească pe cale ferată și că pentru a le procura aceste plăceri sau aceste folosințe, a trebuit ca geniul omului să ghicească puterea aburului apei care clocotește în oală. Ei nu au mai auzit nici de Salomon de Causs, nici de Denis Papin, nici de James Watt, nici de Fulton, nici de Stephenson, și pare că nici nu visează măcar de suma de muncă intelectuală ce reprezintă o locomotivă. Când ne gândim că nu e de cât

o suflare, un nimic, un vânt, acest abur care a schimbat fața lumii, care apropie Bucureștii la o distanță de două zile de Paris, iar America la șese zile de Europa, trebuie să fim cuprinși, — afară numai dacă am fi lipsiți de ori ce simț — de aceeași admirațiune, pe care ni-o inspiră bucată de geam de care v'am vorbit mai adineaură: admirațiunea puterei de cugetare omenească.

Telegrafal, telefonul, nu produc ele oare aceeași impresiune în spiritele noastre? Cu toate acestea pare că nimeni nu se gândește că ceea ce mișcă lumea e știința și că fără dânsa am fi și astăzi troglodii în fundul cavernelor.

Da, d-lor, științei îi datorăm nu numai progresele materiale ale civilizațiunii dar și siguranța și liniștea spirituală cari au permis a se face studii morale și filosofice, progresele sociale, cuceririle Libertății, descătușarea cugetării.

Și, cu acest privilegiu, nu mă pot opri de a nu considera un moment cu d-voastră marea parte ce a luat astronomia la această descătușare a cugetării.

(Va urma.)

prezentă un interes special naționalist, ci un interes general.

Chestiunea feminină, on. Cameră în cele mai multe țări ale Europei a evoluat în așa chip, în cât asupra ei nu se mai poate trece pur și simplu la ordinea zilei, în multe feluri se poate aprecia această chestiune, dar trebuie să-i recunoaștem îndreptățirea și că chestiunea feminină, tot așa ca și chestiunea naționalităților este o parte alcătuitoare a chestiunii sociale. Femeile, on. Cameră, la noi ca și în cele mai multe țări au o situație de heloți. (*Contraziceri în stânga: Voci: Poate la naționalități. Poate la Valahi! Sgomot neconvenit. Președintele sună.*)

Președintele: Rog pe d-nii deputați să fie liniștiți.

Dr. Al. Vaida... Aceasta trebuie să o recunoască on. deputați, căci dacă femeile ar fi factori egali cu noi bărbații în patria noastră, atunci și ele ar trebui să poasă toate drepturile, ce ni-se cuvin nouă bărbaților. (Sgomot.) Dar, on. Cameră, cele mai multe drepturi sunt detrasе femeilor. (Sgomot.)

Văd din dispoziția comună, că va trece încă foarte mult timp, până ce chestiunea aceasta își va găsi soluția și în patria noastră, dar am încrederea, că chestiunea aceasta în virtutea dreptului și dreptății inherente ei în cele din urmă va triumfa asupra prejudiciilor.

Ca să probez, că femeile, în ce privește drepturile, ce situație de heloți au, voi servi cu câteva ordine ministeriale. Lucrurile au evoluat adecă și la noi până acolo, că în anii 90 chestiunea aceasta nu mai putea fi suprimată cu tăcerea și tocmai de aceea au permis și femeilor, să facă studii superioare. Ascultați, vă rog, cum este regulată această chestie. Am să citesc câteva ordine ministeriale. (Citește.)

»Măiestatea Sa i. și apostolică regală prin prea înalta decizie din Viena dată la 18 Nov. 1895 la propunerea mea a binevoit a permite grațios, ca femeile să urmeze la facultățile de filosofie, medicină și farmacie și pentru că să poată urma, să li-se dea din caz în caz permisiune dacă au îndeplinit condițiunile reglementare, ascultând opinie școlii respective superioare, iar dacă au terminat studiile cu succes, să li-se libereze în senzul reglementelor în vigoare diploma.«

Acestate toate sunt prea frumoase dar ce e mai frumos, acum urmează. (Citește.)

»Petițiile de admitere a auditorilor feminini sunt supuse opinării facultăților. Cele cu maturitate eminentă, trebuie admise numai decăt; ale celor cu maturitate bună se vor înainta după un an de ascultare ca studente extraordinare, conform succesului obținut: cu opinie favorabilă, ori defavorabilă. Cele cari vor prezenta numai certificate suficiente de maturitate vor trebui refuzate din capul locului.« Ordinul de mai sus s'a modificat prin ordinul nr. 69060/1905 așa, că începând cu anul 1905 — 906 acelea cari posed certificat peste tot bun și cari n'au în certificatul de maturitate mai mult de 3 suficienți, și au fost primite la universitate ca studente extraordinare, să fie propuse ministrului de culte de cătră corpul profesoral pentru a se admitte ca studente ordinare atât la facultatea de medicină, cât și la cea filozofică, numai în cazul, dacă ele în anul trecut cu studente extraordinare, au făcut colloqui cu bun succes atât în semestrul prim cât și în al doilea cel puțin din câte două colegii principale a două obiecte de specialitate.

On. Cameră! Am citit ordinele fiindcă ele formează baza și obiectul interpelăției mele. Mă mir, că am auzit voci, că nu e adevărat ce am susținut, adecă că egalitatea femeilor nu este asigurată nici la universitate. Cred că acum veți recunoaște că am avut dreptate. (Sgomot.)

Hedervari Lehel. Femeile din Australia... (Sgomot)

Dr. Al. Vaida: Așa dar d-v. prețușiți mai mult femeile din Australia, de cât pe cele ungare (sgomot și ilaritate);

On. Cameră! Ce probează aceste ordine? Probează că la noi nu se recunoaște dreptul echivalent al femeii, chiar dacă a făcut maturitatea și are aceeași capacitate ca bărbatul cu maturitate. Este o concepție greșită aceasta, căci de multe ori se întâmplă, că băiatul cadela maturitate, se prezintă a doua oră, și iarăși rămâne co-rigent, dar în sfârșit tot reușește cu chiu cu vai (Sgomot în stânga). Apoi se înscrie la universitate. Băiatul cu protecție, care a depus examenul de maturitate, ori poate termina școala secundară în vr'un institut la Lászlo, dar fiindcă din întâmplare e băiat, se deosebește în sex de fată, pe acest motiv i-se recunoaște talentul, se poate înscrie la universitate și o duce în-

inte cu protecția. Poate ajunge cu timpul solgăbrău, sau fișpan, ori chiar ministru (Sgomot în stânga.)

Femeile însă cum sunt tratate? Față cu femeile se practică principiul, că femeia chiar dacă e învățată cu sârguință — poate că neavând protecție a fost nedreptățită de vr'un profesor — a obținut certificat de maturitate numai suficient, atunci se zice, că această femeie n'are dreptul, ca bărbatul, de a se înscrie la universitate.

Intreb, oare concepția aceasta și ordinul acesta sunt juste? Aș regretă mult, dacă Dv. le-ați găsi juste. Ar fi timpul ca și în patria noastră să se practice o altă concepție, căci chestiunea feminină, tot așa ca multe alte chestii sociale, și ca și chestiunea de naționalitate, nu se poate rezolvi prin trecerea la ordinea zilei, de oarece rădăcinile lor sunt a se căută mai adânc. (Sgomot în stânga.)

Referințele economice azi sunt așa, că cei mai mulți bărbați sunt puși în imposibilitate de a se însură De aceea trebuie să ne năzuim a îndreptă referințele economice, așa încât căsătoria să li se facă posibilă bărbaților, pentru ca astfel fetele să se poată mărita și să-și satisfacă adevărată lor chemare, ca mame.

Ugron Gabor: Aceasta este academia cea adevărată. Aici să ne îndreptăm năzuințele.

(Va urma.)

Din Munții apusenii.

(De ale învățătorilor.)

Suntem iară la începutul unui an școlar, când statul învățătoresc după vacanțele de vară, a luat din nou frul lucrărilor la îndeplinirea educațiunei. Și of! puțină încredere are învățătorul în viitorul său, când află, că pentru ameliorarea sorții lui se face foarte puțin.

Cu aceleași neajunsuri se luptă azi, cu cari s'a luptat în trecutul apropiat. Aceleași mijloace de subsistență și mai aceleași de perfecționare! Puține glasuri se aud îndemnând publicul pentru înaintarea și îmbunătățirea sorții învățătorilor. Sărăcia l'a coplesit pe învățător și nu e chip a se scăpa de ea, dacă cei chemați cu părintească îngrijire nu vor sări în ajutor. Sărăcia este pedecă cea mai puternică, carea azi se pune în calea progresului la învățământ în școala populară.

Învățătorul fiind lipsit de mijloacele materiale, este silit a se ocupa și în alte direcțiuni și cu multe griji pentru sine și familia sa, pe când ocupațiunea lui în școală pretinde, ca totdeauna să fie liniștit, cu bună dispoziție și recreat. Câtă vreme nu va fi așa, ca învățătorul să aibă numai o ocupațiune și să servească numai educațiunei poporului, nici progresul în învățământ nu va fi deplin corăspunzător.

În împrejurările aceste grele pentru învățător, unii își părăsesc cariera, căutându-și alte ocupațiuni, cari le asigură modul de traiu mai ușor, iar alții de azi pe mâne o trăgânează când cu una, când cu alta, dar adevăratul învățător nu trebuie să dispereze. Noi să ne facem datoria. Să luptăm pentru ajungerea scopului, ce ni-l'am fixat în împlinirea datoriei noastre pe cariera învățătorească. Toți adevărații învățători zic: să lucrăm cu neobosite puteri pentru luminarea și cultivarea odraslelor tinere ale neamului nostru și răsplata nu va întârzia.

Cei chemați se vor ocupa și de îmbunătățirea stării noastre materiale văzând, că noi suntem la culmea chemării noastre învățătorești.

Intre învățătorii, cari așa cugetă și așa fac, precum conștiința le dictează să lucreze pentru binele bisericeii, neamului și a patriei, suntem și noi învățătorii gr. or. din Munții apusenii, din cercul X-lea conferențial, Abrud, tractele Abrud și Cămpeni. Se vede că învățătorii din aceste tracte am fost mențiți să îndurăm cele mai multe neajunsuri. Pământul e puțin productiv și cerealele se împoartă din depărtări de 80—100 klm. ceea-ce face ca să le cumpărăm mai scumpe. Satele împrăștiate nu sunt legate prin nici o cale ferată și comunicațiunea mai ales în timp de iarnă e foarte anevoioasă. Învățătorul întrat toamna în școală cu greu mai poate să se întâlnească cu colegii de ai săi, sau cu alte persoane inteligente, afară poate de preotul din sat.

Învățătorii din tractele susnumite văzându-se astfel izolați prin împrejurările locale și prin mijloacele materiale necorăspunzătoare aproape lipsiți de viața socială și împedecați pe această cale dela perfecționare, au hotărît, că ceea-ce nu se poate face pe altă cale pentru înmulțirea cunoștințelor, s'o facă prin cetitul cărților. Singuraticii nu și-le pot procura tot din cauza lipsei de mijloace, de aceea au ho-

tărît, să înființeze o bibliotecă a învățătorilor gr. or. din cercul al X-lea conferențial Abrud. Spre acest scop conferența din anul 1903 a formulat un regulament. Acel regulament s'a aprobat din partea Prea Ven. Consistoriul archidieceșan. Cu începerea anului școlar 1906/7 își începe comitetul acestei biblioteci activitatea și sperând că mulți bineveitori vor sprijini acest factor cultural, adresează cătră onoratul public un apel.*)

Cămpeni, 15 Septemvrie 1906.

Avram Serbu.

In afacerea băncilor din Agnita.

Onor. Redacțiune!

În Nr. 209 al ziarului d-v. d-l protopop Ioachim Muntean vrea să rectifice o comunicare a unui corespondent al d-v. despre noua bancă românească din Agnita. Fiindcă d-sa, în loc să rectifice, mistifică adevărul, și fiindcă în rectificarea sa pomeneste și de banca »Cordiana«, spre orientarea celor interesați și a publicului român, mă simt dator a descoperi cele de mai jos, pentru că aici este în joc cinste și avere națională.

Iată ce am de spus.

După convorbiri premergătoare cu d-l prot. M., cu data de 4 August, eu primesc dela d-sa o adresă oficioasă Nr. 861, prin care mă invită pe 11 August la ședința comisiunei aleasă de conferența preotească în chestia unei bănci, ce ar fi să se înființeze în Agnita.

Am urmat invitații primite și la cererea d-lui protopop am comunicat membrilor comisiunei, că »Cordiana« a luat mai demult hotărârea de a înființa o filială în Agnita, dar a așteptat instalarea protopopului, pe care intenționează a-l face membru în direcțiune, delegat și cap al Filialei, că deja toate sunt gata, localul închiriat, mobilarul și registrele procurate, cererea de înregistrare înaintată și că deschiderea se face în zilele proxime.

La auzul acestora nici unul din cei de față n'au răspuns o vorbă legănată, că doar dânsii ar perzista la înființarea unui al doilea institut. Intrebarea a fost numai că ce ar putea oferi »Cordiana« pentru trebuințele tractului? Ne-am înțeles prietenește și în privința aceasta am stabilit trei puncte, cu cari s'au declarat mulțumiți toți cei prezenți, făgăduind cu toții, că își vor da concursul posibil. A rămas, ca asupra celor hotărite să se încheie proces verbal, acesta să se înainteze direcțiunei »Cordiane«, ca aceasta să confirme învoiala încheiată cu directorul ei. Procesul verbal s'a dresat, d-l protopop însă nu l'a subscris și nu l'a înaintat »Cordiane«. Poftescă să-l publice spre orientarea publicului.

D-l protopop în loc să eșecute concluzul comisiunei și să se țină de parola dată sub presiunile său, fără să mai avizeze »Cordiana«, convoacă în grabă prin câteva comune o conferență, care s'a constituit în comitet fondator.

Așa scrie d-sa în »T. R.« Nr. 96, într'un articol, în care tună și fulgeră contra »Cordiane«, care cutează să înființeze Filială în »opidul« Agnita.

La conferența aceasta d-l protopop n'a împărțisit nimic despre învoiala și hotărârea comisiunei oficioase prezidată de D-sa.

Cea dintâi întrebare în împrejurările date e: acum bine este ca în Agnita să se mai înființeze o bancă pe lângă F. C. ori nu?

La acestea las să răspundă protopopul și capelanul său, cari au subscris în fruntea prospectului pentru noua bancă »Frăția«.

În adresa sa oficioasă, amintită mai sus, d-l protopop scrie cătră subscrisul: »Am convingerea că două bănci românești ce s'ar înființa deodată în acest orașel... nu se vor pulea sustinea și astfel făcând întreprinderile acestea izolate un fiasco inevitabil am oferi străinilor, o privește tristă pentru noi și pentru ei ridicolă despre lipsa de tact și prudență în știrile noastre?«

În scopul unei sfătuiri comune, imi iau deci voie să te invit... la ședința comisiunei... și sper că ne va succeda să aducem o hotărâre bine chibzuită, pe care cu puteri unite să o și ducem apoi la îndeplinire, spre lauda noastră a tuturor.

Capelanul protopopesc scrie cătră subscrisul cu o zi mai înainte.

»Cred că știți d-le director, că la Agnita există două bănci săsești, cari vor face mare concurență la aceea ce aveți de cuget a o deschide Dv. — apoi dacă vom

*) Acest apel se va publica într'unul din numerile proxime. — R. e. d.

incepe și noi cei din centru, a mai face una, ne va umbla ca la Români cei ce țin două biserici și două școli într'o comună, cu doi preoți și doi învățători, toți ticăloși, în loc de a ținea o biserică, o școală, un preot și un învățător harnic, cari să poată face vre-un spor.

»Deci... eu sunt de părere, ca să ne întrunim puterile noastre slăbute, la olaltă, căci altcum ne facem numai de blam și răsul sașilor, că am încercat a face ceva și nu am fost harnici.

»E lucru greu a înființa aici o bancă, care să poată rezista și să delătureze piedecile, ce i-se vor pune din partea străinilor. Dacă însă, nu ne vom înțelege, ca la olaltă să o facem și susținem — nu se alege nimic din treaba asta.«

După constatările aceste eloquente, adevărate și sincere, convingerea protopopului este, că viitorul »Frăției« va fi un fiasco inevitabil, iar după părerea motivată a capelanului său, cine întemeiază »Frăția« sunt...

Frumoase prospecte și pentru acționari și pentru fodatori!

D-l protopop întonează cu mare emfază atât în »T. R.« cât și »G. Tr.« »opidul« și »opidul« Agnita, ca și când faptele înțelepte ar fi condiționate de localitatea în care petrece cineva. D-sa are pildă de contrariul chiar în antecesorul său din »opidul« Agnita.

D-l protopop încheie: »Sprijinul C., dacă ni-se imbie, îl primim, dar nu-l solicităm.«

Ei bine! Cui să se imbie d-le protopop? tot parolistului, care a »solicitat« prima învoială?

S'aștepte numai liniștit.

N. P. Petruscu.
dir. »Cordiane«.

ULTIME STIRI.

Budapesta. 12 Octomvrie. Ministrul președinte Wekerle și-a ținut în ședința de azi a camerei exposeul. Preliminarul de budget prezintă un excedent de 45.000 coroane.

Budapesta. 12 Octomvrie. În locul fișpanului Bauszner delat Făgăraș, care în curând se va retrage, se svonește, că va fi numit deputatul Gyarmathy Dezső din Székely-Keresztur.

Viena. 12 Octomvrie. Publicarea memoriilor lui Hohenlohe se svonește că a fost făcută la insistența diplomației austriace, spre a face presiune asupra împăratului Wilhelm, care avea de gând a se rupe de tripla alianță și a intra în alianță cu Rusia, urmând aceeași politică, pentru care Wilhelm a congediat pe Bismark înainte cu 16 ani.

București. 12 Octomvrie. Îndreptându-se timpul, programul manevrelor regale suspendate va fi urmat în întregime. Regele va asista la manevre.

București. 12 Octomvrie. Vizitatorilor, cari vor sosi mâne la București din Brașov, în număr de 700 li-se va face o primire frumoasă.

Belgrad. 12 Octomvrie. În scurștina ce se va deschide Duminecă se vor petrece scene violente. Cabinetul Pasic este invinuit de opoziție a fi luat mită dela firma Schneider din Creuzot spre a comanda acolo tunurile.

Petersburg. 12 Octomvrie. Poliția din Tomsk a descoperit o galerie lungă suterană care duce la Banca publică. — Poliția din Petersburg a găsit în locuința unei studente o mare cantitate de dinamită și 5 bombe.

Vilna. 12 Octomvrie. Poliția a arestat 1 ofițer, 20 soldați, 1 evreu și o evreică, toți membri în comitetul revoluționar.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Octomvrie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	112.40
Renta de corone ung. 4%	94.65
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	84.35
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	94.30
Bonuri rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	207.—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	151.50
Renta de hartie austr. 4 1/10	98.80
Renta de argint austr. 4 1/10	98.70
Renta de aur austr. 4%	116.45
Renta de corone austr. 4%	99.—
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	88.60
Losuri din 1860	155.60
Actii de-ale Banței ung. de credit	1760.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	812.50
Actii de-ale Banței austro-ung.	674.75
Napoleoniori.	19.11
Marci imperiale germane	117.55
London vista	240.30
Paris vista	95.35
Note italiene	95.50

Cursul pietei Brasov

Din 12 Octomvrie n. 1906.

Bancnote rom. Cump.	18.98	Vend.	19.04
Argint roman	18.80	"	18.90
Napoleoniori.	19.06	"	19.10
Galbeni	11.20	"	11.45
Marci germane	117.20	"	117.30
Lire turcesci	21.50	"	21.60
Seris. fonc. Albine 5%	101.—	"	102
Ruble Rusesci	2.58	"	2.58

Publicațiune.

Spre a indeplini decisiul reprezentantei orașenești, aprobat și din partea autorităților superioare pentru **vinderea pământurilor** ce le are orașul Brassó pe teritoriul comunei Crizbav — pământ de arat și livezi — s'a fixat termen pentru ținerea licitației publice orale pe ziua de **22 Octomvrie 1906** și cele următoare.

La această licitație unele din locurile de vândut se pun în vânzare după parcele.

Licitatia se va ținea în cancelaria comunei Crizbav începându-se în fiecare zi la 9 oare a. m. și terminându-se la 6 oare p. m.

Consemnarea locurilor, ce au a se vinde, și condițiunile vânzării se pot vedea și ceti înainte de licitație în despărțământul V. al subscrișului Magistrat precum și la primăriile comunelor: Crizbav, Vlădeni, Tintari, Nou, Helchin, Feldioara și Rotbav, — iar schițele de parcelare sunt depuse și stau la dispozițiunea publicului în despărțământul V. al Magistratului tot timpul până la începerea licitațiunii.

Brassó, în 20 Septembre 1906.

Magistratul orașănesc.

Anunț de licitație.

În 5 și 6 Novembre st. n. a. c. se va vinde cu licitație în localul casei de Zälöge, dela orele 8—11 a. m. și dela 2—4 ore p. m. **obiectele amanetate** în luna lui August 1905 și Sept. 1905, până inclusive cu nr. 14655—1905, al căror termen a expirat și nu s'au rescumpărat.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: Giuvaericale, Ciasornice de aur și argint și alte scule de aramă, Ciöie, Cositor, flanelle, haine bărbătesci și femeiesci, Cisme, ghete și altele.

Vânzarea se face cu bani gata.

Rescumpărarea seu inoirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 12 Octombre 1906.

Oficiul casei de amanete din Brasov.

Dr. Alexandru Străvoiu

advocat în Brașov,

și-a mutat cancelaria

cu 1 Octomvrie 1906 în Strada Vămei Nr. 28, (localul fostei cancelarii notariale Nemeș).

A V I S.

Cancelaria notarială

a d-lui **Dr. Carol Lurtz**, notar reg. public se află dela 29 Septemvrie 1906 în colțul târgului cailor, târgul hotelor (casele v. Schobeln) în etajul I deasupra prăvăliei de postav a d-lor Wilhelm Scherg & Co.

Intrarea în cancelarie este din târgul Cailor nr. 1.

2586., 4—5

Strămutare de local.

Am onôarea a aduce la cunoștința On. public, că localul de

Cofetărie,

ce l'am avut până acuma în Târgul Cailor l'am strămutat în Strada Vămei Nr. 28,

casele D-lui Nemeș, vis-à-vis de biserica catolică, unde se vor servi **cele mai bune și fine prăjituri**, și toți articoli ce cad în bransa cofetăriei.

Apelând la sprijinul On. public rămân

cu toată stima

IOAN SPACZYNSKY,
cofetar.

In cancelaria subscrișului

Un candidat de avocat

= află imediat aplicare. =

Candidații cu praxă sunt preferiți. Doritorii de a ocupa acest post să se adreseze în scris, comunicându-mi și condițiunile.

Hațeg, 1906 X/8.

Dr. Gavril Suciu,
advocat.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1905		1906
24 Septemvrie.	A c t i v	16 Septem. 23 Septem.
115.049,145	81454145 Reser. metal. aur 83368499	113.076,959 116.963,499
1.600,555	33595000 " Trate aur 33595000	654,568 657,587
59.074,688	Argint și diverse monede	95.023,521 93.891,313
25.075,144	Portofoliu Român și străin.	30.576,982 30.032,635
11.999,666	*Impr. contra efec. publice 8532200	11.999,924 11.999,924
15.153,610	" " în cont-corent 21500435	14.801,390 14.796,390
2.930,477	Fonduri publice	2.908,324 2.903,324
5.746,688	Efecte fond. de amort. imob. și mater.	5.770,128 5.770,775
588,094	Imobile	604,286 604,678
413,767	Mobilier și Mașini de Imprimerie	460,063 468,481
81.828,740	Cheltueli de Administrațiune	86.121,970 85.704,250
—	Depozite libere	7.774,000 7.067,500
8.570,344	" " & provizorii	5.054,180 6.903,241
37.171,254	Compturi-corente	22.414,654 21.936,062
365.202,172	Compturi de valori	397.240,949 399.699,659
—		
12.000,000	Capital	12.000,000 12.000,000
19.878,642	Fond de rezervă	21.373,442 21.402,642
3.016,596	Fondul amortis. imob. și material	3.222,588 3.253,368
246.243,090	Bilete de Bancă în circulațiune	264.313,100 267.756,200
1.560,783	Profituri și perderi	1.646,498 1.646,498
674,321	Dobânzi și beneficii diverse	789,351 869,201
81.828,740	Depozite de retras	86.121,970 85.704,250
—	" " & provizorii	7.774,000 7.067,500
—	Compturi curente	— —
365.202,172	Scomptul 5%	397.240,949 399.699,659
	* Dobânda 5%	

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1, (fost Târgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice
(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI,**
PUDRE și **PARFUMURI** franțuzești,
ARTICOLE de toaletă.
APE MINERALE.
Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mult ani în Bucuresci la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la orice întrebare.

51-100.

Cel mai mare magazin de haine gata

pentru bărbați, băeți și dame

Goldmann N. P.

Brașov, Târgul inului 28 și (Palatul lui Czell 31—33).

Ori și cine poate vedea, fără a fi obligat de a cumpăra, hainele gata de toamnă și eamnă sosite de curând și croite după moda cea mai nouă din

Stofe indigene.

Ca să feresc pe On. public a cumpăra mărfuri nemoderne, m'am hotărât să vând mărfurile de toamnă și eamnă sosite de curând cu prețurile de fabrică

În lumea comercială sunt cunoscut, că în tot Ardealul, la mine se capătă cele mai frumoase și mai bune mărfuri, care le cumpăr foarte ieftin.

De aceea On. public cumpărător poate profita de ocazia aceasta până în 1-a Ianuarie a. viitor.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și D-șoare, surtuțe de pluș și diferite boa. — Deposit colosal de manta le pentru copii.

Rugându-mă de sprijinul On. public sunt

cu toată stima

GOLDMANN N. P.